

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. Βιβλιοκρισία στὸν τόμο «Φιλοσοφία» 1 (1971) 440-444: Karl Bormann, *Parmenides. Untersuchungen zu den Fragmenten*, Hamburg 1971, 263 p.

2. Ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία μετὰ τὸν Ἀριστοτέλη (ἕως τοὺς Νεώτε-
ρους Κυνικούς): *Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, Ἀθήνα, Ἐκδοτικὴ Ἀ-
θηνῶν, τόμ. Ε' (1974), 280-305.

3. Ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων: *Ἱ-
στορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, τόμ. ΣΤ' (1977), 430-448.

4. Ὁ «Ἀνώνυμος Ἰαμβλιχοῦ» (5ος π.Χ. αἰ.) γιὰ τὴν
τυραννίδα: *Ἀφιέρωμα στὸν Κωνσταντῖνο Τσάτσο*, Ἀθήνα 1980, 759-767.

5. Βιβλιοκρισία στὸν τόμο «Φιλοσοφία» 12 (1982) 435-444: H. J.
Blumenthal - R.A. Markus (Eds), *Neoplatonism and Early Christian
Thought. Essays in Honour of A. H. Armstrong*, London 1981 and
D.J. O' Meara (Ed.), *Neoplatonism and Christian Thought*, New
York 1982.

6. Οἱ σπουδὲς Δημοκρίτου σήμερα: *Πρακτικὰ τοῦ Α' Διεθνoῦς Συ-
νεδρίου γιὰ τὸν Δημόκριτο* (Ξάνθη 6-9.10.1983), τόμ. Α', Ξάνθη 1984,
49-77 (σελ. 67-77: *The Study of Democritus today*).

7. Ἡ νεώτερη ἔρευνα γιὰ τὸν Ἀνδρόνικο τὸν Ρόδιο καὶ τὴν «διάσω-
ση-ἔκδοση» τῶν ἔργων τοῦ Ἀριστοτέλους: *Πρακτικὰ Διεθνoῦς Ἐπιστη-
μονικοῦ Συμποσίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν «Πόλις τῆς Ρόδου: 24 αἰῶ-
νες»* (Ρόδος 1-3.10.1992), Ἀθήνα 1995, 113-124.

8. Aristoteles in der Westeuropäischen Geistesgeschichte. Re-
präsentative Beispiele seines Einflusses: Wissenschaftliche Fachtagung
der «Vereinigung der Deutsch-Griechischen Gesellschaften»: «Der
Einfluß der Griechischen Philosophie auf die Ausformung und die
Entwicklung der Philosophie und der Kultur in Europa» (Athen, 20.
11.1993), ὑπὸ δημοσίευση.

Μεταφράσεις με προσθήκες

1. Άνστ. Γιανναρά, 'Η προοπτικότητα του 'Ελληνικού Σκεπτικισμού: *Μνήμη 'Αναστασίου Γιανναρά*, 'Αθήνα 1981, 71-86.
2. K. Allgaier: *Aristoteles, Kategorien*, übersetzt und erläutert von Klaus Oehler, Berlin, Akademie Verlag 1984, 296 p.: «Φιλοσοφία» 13-14 (1983-84) 491-495.

B. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. 'Η «Σύνοψις εις τὴν 'Αριστοτέλους Λογικὴν» καὶ ὁ Μιχαὴλ Ψελλός: *Ἑλληνικά* 16 (1958) 222-226.
2. Studien zu den Aristoteles-Kommentaren des Michael Psellos (Dissertation Köln 1960), Berlin, W. de Gruyter 1962, 53 S. [= 1. Ein unedierter Kommentar zur *Physik* des Aristoteles von Michael Psellos: *Archiv für Geschichte der Philosophie* 43 (1961) 215-238. 2. Die aristotelische Begriffe Physis, Materie, Form nach Michael Psellos: *δ.π.*, 44 (1962) 33-61]*.
3. Michael Psellos' Kritik an Aristoteles und seine eigene Lehre zur Physis- und Materie-Form-Problematik: *Byzantinische Zeitschrift* 56 (1963) 213-227.**
4. Doxographische Angaben über die Vorsokratiker im unedierten Kommentar zur *Physik* des Aristoteles von Michael Psellos: *Χάρις Κωνσταντίνω Βουρβέρη*, 'Αθήνα 1964, 345-354.
5. 'Η σπουδὴ τῆς Βυζαντινῆς Φιλοσοφίας. Κριτικὴ ἐπισκόπηση 1949-1971: *Φιλοσοφία* 1(1971) 390-433.
6. 'Η γένεση τῆς λογικῆς ψυχῆς στὸν 'Αριστοτέλη καὶ στὴν χριστιανικὴ σκέψη. Μὲ ἀφορμὴ ἓνα νέο κείμενο τοῦ 'Αρέθου: *Φιλοσοφία* 2 (1972) 327-336.
7. Νικηφόρου Χούμνου, *Περὶ τῆς ὕλης καὶ τῶν ἰδεῶν*. Εἰσαγωγὴ, κριτικὴ ἔκδοση καὶ νεοελληνικὴ μετάφραση: *Φιλοσοφία* 3 (1973) 339-381.
8. Πλήθωνος, *Πρὸς ἠρωτημένα ἄλλα ἀπόκρισις* (Γιὰ τὸ ἀριστοτελικὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως καὶ γιὰ τὴ σύνθετη φύση τοῦ ἀνθρώπου). Πρώτη κριτικὴ ἔκδοση με νεοελληνικὴ μετάφραση καὶ εἰσαγωγὴ: *Φιλοσοφία* 4 (1974) 330-376.
9. Zum gegenwärtigen Forschungsstand in der Byzantinischen Philosophie: *Akten des XV. Weltkongresses für Philosophie* (Varna

* V. Cilento, Sul Commentario Aristotelico di Psello: *Rivista di Filologia e di Istruzione Classica* 92 (1964) 377-380.

** K. A. Γεωργούλης, Βιβλιοκρισία: *Πλάτων ΙΣΤ'* (1964) 349-351.

17-22.9.1973), Sofia 1975, Bd. 5, 627-629 [Βουλγαρική μετάφραση = *Filosofska Misul*, Sofia 1976, 120-121].

10. Ἡ χριστιανική σκέψη καὶ τὸ Βυζάντιο στὸ ἔργο τοῦ I.N. Θεοδο-
ρακόπουλου: *Δεσμός. Ἀφιέρωμα στὸν I.N. Θεοδορακόπουλο*, Ἀθήναι
1975, 415-439.

11. Μιχαὴλ Ψελλοῦ, *Περὶ τῶν ἰδεῶν, ὡς ὁ Πλάτων λέγει*. Εἰσχωγῆ,
κριτική ἔκδοση καὶ νεοελληνική μετάφραση: *Φιλοσοφία* 5-6 (1975-76)
393-423.

12. Aus der Geschichte des christlichen Gottesbegriffes: Die Pro-
blematik bei Photios († 893), dem Begründer des ersten byzantini-
schen Humanismus: D. Papemfuß - J. Söring (Hrsg.), *Transzendenz
und Immanenz. Philosophie und Theologie in der veränderten Welt*,
Stuttgart, Kohlhammer Verlag 1977, 159-168.

13. Βυζαντινὴ Φιλοσοφία. Βιβλιογραφία 1949-1976: Β. Ν. Τατάκη,
Ἡ Βυζαντινὴ Φιλοσοφία, Ἀθήνα, Ἐταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πο-
λιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας 1977, 339-368.

14. Τὸ πρόβλημα τῶν γενικῶν ἐνοιῶν καὶ ὁ Ἐννοιολογικὸς Ρεαλι-
σμός τῶν Βυζαντινῶν: *Φιλοσοφία* 8-9 (1978-79) 311-340.

15. Ἡ Φιλοσοφία στὸ Βυζάντιο ἀπὸ τὸ 1078 ἕως τὸ 1453: *Ἱστορία
τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, Ἀθήνα, Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν, τόμ. Θ' (1980),
348-371, 467-468.

16. Χρόνος καὶ αἰὼν. Ἀντιπρόθεση ἑλληνικῆς καὶ χριστιανικῆς διδα-
σκαλίας στὸ ἀνέκδοτο ἔργο τοῦ Μιχαὴλ Ψελλοῦ: *Φιλοσοφία* 10-11 (1980-
81) 398-421 (σελ. 403-415: πρώτη ἔκδοση τριῶν κειμένων τοῦ Ψελλοῦ
ἀπὸ τὸν κώδ. Paris. gr. 1182).

17. Ἀγνοήθηκε στὸ Βυζάντιο ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία τοῦ Ἀριστοτέ-
λους;: *Φιλοσοφία καὶ Πολιτικὴ. Πρακτικὰ Ἀ Πανελληνίου Συνεδρίου Φι-
λοσοφίας* (Ἀθήνα, Μάιος 1981), Ἀθήνα, Ἑλληνικὴ Φιλοσοφικὴ Ἐται-
ρεία 1982, 230-236.

18. The Problem of General Concepts in Neoplatonism and By-
zantine Thought: D. J. O' Meara (ed.), *Neoplatonism and Christian
Thought* (Intern. Congress «Neoplatonism and Christian Thought»
Washington D.C. 12-15.10.1978), Albany, State Univ. of New York
Press 1982, 75-86, 248-249.

19. David der Armenier in den Werken der byzantinischen Kom-
mentatoren des Aristoteles: *Scientific Conference dedicated to the
1500th Anniversary of David the Invincible* (Yerevan 13-15.5.1980)
Yerevan, Academy of Sciences of Armenian SSR 1983, 558-570 [Ἀρ-
μενικὴ μετάφραση μὲ ρωσικὴ περίληψη = *Istorko-Filologeskii Schy-
rial*, Erevan 1981/1, 46-55 - Συμπληρωμένη μορφή: *Δαβίδ ὁ Ἀρμένιος*

καὶ ἡ παρουσία τοῦ σταῖ έργα τῶν Βυζαντινῶν Σχολιαστῶν τοῦ Ἀριστοτέλους: Ἀρετῆς μνήμη. Ἀφιέρωμα εἰς μνήμην Κωνσταντίνου Βουρβέρη, Ἀθήνα, Ἑλληνικὴ Ἀνθρωπιστικὴ Ἑταιρεία 1983, 279-290].

20. Ὁ Δημόκριτος καὶ οἱ Βυζαντινοὶ φιλόσοφοι: Πρακτικὰ τοῦ Α' Διεθνoῦς Συνεδρίου γιὰ τὸν Δημόκριτο (Ἐάνθη 6-9.10.1983), Ἐάνθη 1984, τόμ. Β', 267-276.

21. Βυζαντινὴ Φιλοσοφία: κατάφραση τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου (ἀκὺτεξούσιον) καὶ ἀναγωγὴ τῆς ἀναγκαιότητας στὴν βούληση καὶ δύναμη τοῦ Θεοῦ («Θεὸς Πρόνοικς»): Πρακτικὰ τοῦ Ε' Διεθνoῦς Ἀνθρωπιστικοῦ Συμποσίου Ἀθηνῶν-Πηλίου 1981, Ἀθήνα, Ἑλληνικὴ Ἀνθρωπιστικὴ Ἑταιρεία 1985, 163-177.

22. Die Stellung des Menschen im Kosmos in der Byzantinischen Philosophie. I. Besonderheit und kosmische Verbundenheit des Menschen; II. Wille und Notwendigkeit: *L'homme et son univers au Moyen Age. Actes du 7e Congrès Intern. de Philosophie Médiévale (Louvain-la-Neuve 30.8.-4.9.1982)*, Louvain-la-Neuve, Editions de l'Institut. Supér. de Philosophie, vol. I, 1986, 56-76.

23. Griechenland 1972-1985. Beiträge zur Erforschung der Byzantinischen Philosophie in Griechenland bzw. durch griechische Wissenschaftler: *Bulletin de la S.I.E.P.M.* 27 (1985) 197-201.

24. Ὁ Ἀριστοτέλης στὸ Βυζάντιο καὶ στὴν Τουρκοκρατία. Ἡ σύγχρονη ἔρευνα, Διαβάζω, τεῦχ. 135/15.1.1986, 52-55 =(σὲ συμπληρωμένη μορφή): Ἀριστοτέλης. Ἀφιέρωμα στὸν J. P. Anton, Ἀθήνα, Βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἑστίας 1994, 368-375, Β' Ἔκδοση Ἐπαυξημένη, Ἀθήνα Ἐκδόσεις Τ. Πιτσιλῶς 1996, 553-561.

25. Μετάφραση μὲ βιβλιογραφικὲς προσθήκες τοῦ κροφαλίου «Φιλοσοφία» τοῦ έργου τοῦ H. Hunger, *Βυζαντινὴ Λογοτεχνία. Ἡ λόγια κοσμικὴ γραμματεία τῶν Βυζαντινῶν*, τόμ. Α', Ἀθήνα, Μορφωτικὸ Ἰδρυμα τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος 1987, β' ἔκδ. διορθωμένη 1991, 39-122.

26. Neues zur Proklos-Tradition in Byzanz: *Proclus et son influence. Actes du Colloque de Neuchâtel (Juin 1985)*, Zürich, Editions du Grand Midi 1987, 241-253.

27. Grundbibliographie zum Aristoteles-Studium in Byzanz: *Aristoteles. Werk und Wirkung, Paul Moraux gewidmet*, Bd. 2 (Kommentierung, Überlieferung, Nachleben), Berlin/New York, W. de Gruyter 1987, 352-379.

28. Commentaries and Commentators on the Logical Works of Aristotle in Byzantium: *Gedankenzeichen. Festschrift für Klaus Oehler*, Tübingen, Stauffenburg Verlag 1988, 3-12.

29. Commentaries and Commentators on the Works of Aristotle (except the Logical ones) in Byzantium: *Historia Philosophiae Medii Aevi. Studien zur Geschichte der Philosophie des Mittelalters. Festschrift für Kurt Flasch*, Amsterdam/Philadelphia, B. R. Grüner Publ. Co. 1991, Bd. I, 45-54.

30. Τρεῖς βυζαντινοὶ φιλόσοφοι ἀπὸ τὴν Νίκαια: Εὐστράτιος Νικαίας, Νικηφόρος Βλεμμύδης, Θεόδωρος Β' Λάσκαρις: *Νίκαια. Ἱστορία-Θεολογία-Πολιτισμὸς 325-1987*, Νίκαια, Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας 1988, 128-137.

31. Lemma «Phantasia. II. Byzanz»: *Historisches Wörterbuch der Philosophie*, Basel, Schwabe Verlag, Bd 7 (1989) 525-6.

32. Westeuropäischer Geist und griechische Orthodoxie. Philosophisch-theologische Tendenzen im Übergang von Byzanz zum Neugriechentum: *Verantwortung der Kirche für Europa. Interdisziplinäre Gespräche zwischen Orthodoxen und Katholiken* (Ökumenisches Symposium «Die Verantwortung der Kirche für das Europa von morgen», Kolympari/Kreta 20-25.9.1988), Wien 1989, 55-65.

33. Die theoretische und praktische Autonomie der Philosophie als Fachdisziplin in Byzanz: *Knowledge and the Sciences in Medieval Philosophy. Proceedings of the Eighth Intern. Congress of Medieval Philosophy* (S.I.E.P.M., Helsinki 24-29. 8. 1987), Helsinki 1990, Vol. 1, 223-227 (p. 227: Abstract: The Theoretical and Practical Autonomy of Philosophy as a Discipline in Byzantium) [= 'Η θεωρητική και πρακτική αὐτονομία τῆς Φιλοσοφίας ὡς ἐπιστήμης στὸ Βυζάντιο: Ἀφιέρωμα στὸν Κωνσταντῖνο Λεσποτόπουλο, Ἀθήνα, Παπαζήσης 1991, 237-241].

34. Lateinische Literatur in Byzanz. Die Übersetzungen philosophischer Texte bis zum 14. Jahrhundert (Zusammenfassung): *Bulletin de Philosophie Médiévale* 32 (1990) 159-160.

35. J. - M. Hornus (†), La philosophie grecque de 415 à 750 (texte révisé et complété par L. Benakis et L. Couloubaritsis): *Contemporary Philosophy. A New Survey*, ed. by G. Floistad, Vol. 6/2: Philosophy and Science in the Middle Ages, Dordrecht / Boston / London 1990, 605-638.

36. Bibliographie Byzantine. IV. Philosophie (Bibliographie Internationale sur la Philosophie Byzantine 1949-1990): Association Intern. des Études Byzantines / Comité Hellénique, *Bibliographie Byzantine. Publié à l'occasion du XVIIIe Congrès International d'Etudes Byzantines (Moscou 1991)*, Athènes 1991, 319-384.

37. 'Η σπουδή τῆς Βυζαντινῆς Φιλοσοφίας στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικὸ σήμερον (Résumé: L'étude de la Philosophie Byzantine aujourd'hui. Données et perspectives): *Γ' Διεθνὲς Συμπόσιο Βαλκανικῶν Φιλοσοφικῶν Ἑταιρειῶν «Ἡ Φιλοσοφία στὰ Βαλκάνια σήμερον»* (Δελφοὶ 5-8.6.1992), Ἀθῆναι, Ἑλληνικὴ Φιλοσοφικὴ Ἑταιρεία - Ἐκδόσεις Μ. Καρδαμίτση 1994, 161-170.

38. Ἡ Φιλοσοφία στὴ Βυζαντινὴ Περίοδο: *Μακεδονία*. Τόμ. Β' Ἀρχαιολογία-Πολιτισμὸς, Ἀθῆναι, Ἑλλην. Ἐθνικὴ Γραμμὴ 1993, 275-283 (312: Βιβλιογραφία). [23×32 ἐκ.].

39. L'héritage patristique et la Philosophie Byzantine: *Les Philosophies morales et politiques au Moyen Age - Moral and Political Philosophies in the Middle Ages. Textes présentés au IXe Congrès International de Philosophie Médiévale* (Ottawa, Canada 17-22. 8. 1992), Vol. I., Ottawa 1995, 67-73.

40. L'état actuel des recherches Dionysiennes: *Premier Congrès International «Denys l'Aréopagite» (Athènes 29.6.-2.7.1993), Actes*, Athènes (*Diotima*, Revue de recherche philosophique 23) 1995, 17-24.

41. Βιβλιοκρισία: Michel Psellus, *Philosophica Minora*, Vol. I, edidit J.M. Duffy [Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana], Stuttgartiae et Lipsiae 1992, σελ. XLIX, 308, πίν. 2-Vol. II, edidit D.J. O' Meara 1989, σελ. XXXIV, 233: Ἑλληνικά 45 (1995) 191-199.

42. Griechische Philosophie im Mittelalter. Stand der Forschung: *The Dano-Hellenic Symposium on Byzantine and Latin Philosophy* (Athens, The Danish Institute at Athens 12-14.11.1993), *Cahiers de l'Institut du Moyen - Age Grec et Latin*, No 66 Kopenhagen 1996, 51-65.

43. Lateinische Literatur in Byzanz. Die Übersetzungen philosophischer Texte: *Studies in Honour of Robert Browning*, Venice 1996, 35-42.

44. Article «Byzantine Philosophy»: *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, London (τυπώνεται).

45. Ἡ Βυζαντινὴ Φιλοσοφία: Λήμμη στὸν Τόμο «Φιλοσοφία καὶ Κοινωνικὲς Ἐπιστῆμες» τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐγκυκλοπαίδειας τῆς Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι (τυπώνεται).

46. Ἡ Ἀριστοτελικὴ Ἠθικὴ στὸ Βυζάντιο: Ἀ' Διεθνὲς Συνέδριο Ἀριστοτελικῆς Φιλοσοφίας: Ἡ Ἀριστοτελικὴ Ἠθικὴ καὶ οἱ ἐπιδράσεις της (Ἀθῆναι 24-26.5.1995), Ἀθῆναι Ἑταιρεία Ἀριστοτελικῶν Μελετῶν 1996, 252-259.

47. «Der heutige Stand der Studien im Bereich der mittelalterlichen griechischen (byzantinischen) Philosophie»: *Europa Forum. Philosophie: Europa und die griechische Philosophie. Regionalkongress in Delphi (31. 3. - 2. 4. 1994)*, Association Internationale des Professeurs de Philosophie. Documentation, Novembre 1996, 33-42.

48. Nikephoros Choumnos' Schrift «Über die Seele gegen Plotin»: *Actes du Symposium International de la S.I.E.P.M. «Néoplatonisme et Philosophie Médiévale» (Corfou 6-8.10.1995)* (τυπώνεται).

* *Λήμματα* Βυζαντινών φιλοσόφων στο *Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό* τῆς Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν: Μιχαήλ Ἀποστόλης (1422-1480): 1 (1983) 1353 - Ἰω. Ἀργυρόπουλος (1415-1487): 1, 377 - Ἀρέθας (850 - 944): 1, 380-1 - Βαρλαάμ ὁ Καλαβρός (1290-1350): 2 (1984) 190 - Βησσαρίων (1403-1472): 2, 273-4 - Νικηφ. Βλεμμύδης (1197-1272): 2, 323 - Ἰωάννης Ἰταλός (1023-1083): 4 (1985) 174 - Νικόλαος Καβάσιλας (1320-1371): 4, 190 - Ἰσαὰκ Κομνηνός (11ος/12ος αἰ.): 4, 431-2 - Μετοχίτης Θεόδωρος (1260-1332): 6 (1987) 160-2 - Μιχαήλ Ἐφέσιος (1050-1129): 6, 215 - Νικόλαος Μεθώνης († 1166): 7 (1987) 226 - Γεώργιος Παχυμέρης (1242-1310): 8 (1988) 204 - Μάξιμος Πλανούδης (1255-1305): 8, 295-6 - Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων (1360-1452): 8, 307-309 - Νικηφόρος Χοῦμνος (1250-1327): 9B (1988) 463 - Μιχαήλ Ψελλός (1018-1078): 9B, 489-490.

Γ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. Ὁ ἄλλοτε κώδιξ Φροντιστηρίου Τραπεζοῦντος 16 καὶ ὁ Ἰωάννης Οἰκονόμος Τραπεζοῦντιος (Θεοφίλου Κορυδαλέως, *Εἷσδος Φυσικῆς Ἀκροάσεως κατ' Ἀριστοτέλην*): *Ἐρανιστῆς Ε'* (1967) 86-97.

2. Βιβλιοκρισία: Cl. Tsourkas, *Les débuts de l'enseignement philosophique et de la libre pensée dans les Balkans. Théophile Corydalée (1570-1646)*, Thessalonique 1967 (2ème édition), 441 p.: *Ἑλληνικά* 23 (1970) 399-404.

3. Βιβλιοκρισία: *Oeuvres philosophiques de Théophile Corydalée. Tome I. Introduction à la Logique*, Bucarest 1970, XXXVIII † 273 p.: *Ἑλληνικά* 24 (1971) 437-441.

4. Βιβλία πού τυπώθηκαν στὴν Αἴγινα στὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ οἱ συγγραφεῖς τους: *Ἑβδομάδα Μελέτης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ Πολιτισμοῦ*, Αἴγινα, Αὐγούστος 1977, 114-125.

5. Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Ἀριστοτελισμοῦ στὸν ἐλληνικὸ χῶρο. Ἀμφισβήτηση καὶ ὑπεράσπιση τοῦ φιλοσόφου στὸν 18ο αἰῶνα. Νικόλαος Ζερζούλης - Δωρόθεος Λέσβιος: *Φιλοσοφία* 7 (1977) 416-454.

6. Ἀνέκδοτο κείμενο τοῦ Νικολάου Ζερζούλη (1706-1773). Μιά πρώτη σύγκρουση μὲ τὸν Δωρόθεο Λέσβιο σὲ θέματα θεολογίας, φιλοσοφίας καὶ ἐπιστήμης. Πηράρτημα: Ἀνακίας Ἀντιπάριος πρὸς Ζερζούλην περὶ τῆς λογικῆς ψυχῆς: *Δευκαλίων*, τεύχ. 21/1978, 86-95.

7. Νεωτερικὴ κριτικὴ τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Ἀριστοτελισμοῦ στὸν ἑλληνικὸ χῶρο κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα: *Πρακτικὰ τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου «Ἀριστοτέλης»* (Θεσσαλονίκη 7-14.8.1978), τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1981) 408-413.

8. Τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ Ι.Ν. Θεοδωρακοπούλου: Ἀναφορὰ στὸν Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλο, *στὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο του*, Ἀθῆναι, «Τετράδιον Εὐθύνης» 18, 1983, 79-87, 143-147.

9. Ἀνδρέας Μαυρομαμάτης (1822-1855), Καθηγητὴς τῆς Ὑψηλοτέρης Μαθηματικῆς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, δεινὸς φιλόλογος καὶ πνευματικὸς ἀγωνιστής: *Μνήμη Ε.Π. Παπανούτσου*, τόμ. Β', Ἀθῆναι 1984, 421-439.

10. Βενιαμὴν Λέσβιος. 50 χρόνια σπουδῆς τῆς δράσης καὶ τοῦ ἔργου του. Ἐνερκτικὴ ὁμιλία στὸ Πανελλήνιο Συμπόσιο γιὰ τὸν Βενιαμὴν Λέσβιο (Μυτιλήνη 28-30.5.1982): *Πρακτικὰ Πανελληνίου Συμποσίου Βενιαμίν*. Ἀθῆναι 1985, 23-31.

11. Ἡ χειρόγραφη παράδοση τῶν Σχολίων στὸ *Περὶ ψυχῆς* τοῦ Ἀριστοτέλη τῶν Νικολάου Κούρσουλα καὶ Γερασίμου Βλάχου. Ἀπὸ ἀφορμὴ τὴν ἀνεύρεση τοῦ κώδικος ἄλλοτε Καλλιπόλεως 23 τοῦ Βησσαρίωνος Μακρῆ: *Δελτίον τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας*, τ. Β' (Ἀφιέρωμα στὴ μνήμη Λίνου Πολίτη), Κέρκυρα 1986, 141-167.

12. Ὁ Ἀριστοτέλης στὸ Βυζάντιο καὶ στὴν Τουρκοκρατίαν. Ἡ σύγχρονη ἔρευνα: «Διαβάζω» 135/15. 1. 1986 (Ἀφιέρωμα Ἀριστοτέλης), 52-55 = Ἀριστοτέλης. Ἀφιέρωμα στὸν J. P. Anton, Ἀθῆναι 1994, 368-375 (μὲ προσθήκες), Β' Ἔκδοση Ἐπαυξημένη, Ἀθῆναι, Τ. Πιτσιλὸς 1996, 553-561.

13. Ὁ Εὐάγγελος Παπανούτσος καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Φιλοσοφίας στὸ «Ἀθῆναιον»: *Πρακτικὰ τοῦ Συμποσίου «Ε.Π. Παπανούτσος, ὁ Παιδαγωγὸς καὶ ὁ Φιλόσοφος»*, Ἰωάννινα 1987, 209-224.

14. Οἱ Ἕλληνες σοφοὶ στὴν εἰκονογραφία τῶν ὀρθόδοξων μεταβυζαντινῶν ναῶν: Ἀναφορὰ Μνήμης Ι.Ν. Θεοδωρακοπούλου, Σκάλα Λακωνίας, Ἐκπολιτιστικὸς Σύλλογος Κυριῶν 1993, 59-97.

15. Ἐνα ἀνέκδοτο ἑλληνοκρατικὸ λεξιλόγιο Ἀριστοτελικῆς λογικῆς ὁρολογίας τοῦ Βησσαρίωνος Μακρῆ (1670): Ἑλληνικὴ Φιλοσοφικὴ Ἐταιρεία, *Νεοελληνικὴ Φιλοσοφία 1600-1950* (Πρακτικὰ Τρίτης Φιλοσοφικῆς Ἡμερίδας, Ἰωάννινα 28-29. 3. 1988), Θεσσαλονίκη, Ἐκδόσεις Βάνιζ 1994, 98-108.

16. Πολυίστορες Καθηγητές τῆς Ἴονίου Ἀκαδημίας: ἡ περίπτωση τοῦ Μαθηματικοῦ Ἀνδρέου Δ. Μκυρομαμάτη (1822-1855): Ὀμιλία στήν «Ἀναγνώστikh Ἐταιρία Κερκύρας», Κέρκυρα 15.1.1993.

17. Ὁ Γεράσιμος Βλάχος (1607-1685) καί τὸ πρόβλημα τῶν Σχολιαστῶν τοῦ Ἀριστοτέλους στή μεταβυζαντινὴ περίοδο: Ὀμιλία στήν «Ἐταιρεία Κερκυραϊκῶν Σπουδῶν», Κέρκυρα 17.2.1993.

18. Νικόλαος Πίκκολος (1792-1865), ὁ πρῶτος Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας στήν Ἴονιο Ἀκαδημία (1824). Ἡ πολυτάραχη δράση καί τὸ πλούσιο ἔργο του: Ὀμιλία στήν «Ἐταιρεία Κερκυραϊκῶν Σπουδῶν», Κέρκυρα 9.2.1994.

19. Νικόλαος Ζερζούλης, μεταφραστὴς τῶν μαθηματικῶν ἔργων τοῦ *Christian Wolff* (Ἀνακοίνωση στὸ Πανελλήνιο Συνέδριο «Οἱ φυσικὲς-θετικὲς ἐπιστῆμες κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ», Λάρισα 22-24.4.1988, μὲ προσθῆκες): *Ἐρευνητής* 20(1995) 47-57.

20. Ἡ διδασκαλία τῆς Φυσικῆς τοῦ Νεύτωνα κατὰ *Musschenbroek* ἀπὸ τὸν Νικόλαο Ζερζούλη στήν «Ἀθωνιάδα Ἀκαδημία». Ἀνέκδοτο χειρόγραφο τοῦ 1760: *Πρακτικὰ Διεθνοῦς Συμποσίου «Ἡ Νευτώνεια Φυσικὴ καί ἡ διάδοσή της στὸν εὐρύτερο Βαλκανικὸ χῶρον* (Ἀθήνα 17-18. 12. 1993), Ἀθήνα, Ε.Ι.Ε. 1996, 157-169.

** Λήμματα φιλοσόφων τῆς Τουρκοκρατίας στὸ *Παγκόσμιο Βιογραφικὸ Λεξικὸ* τῆς Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν: Ἀθανάσιος Ρήτωρ (1571-1663): 1 (1983) 74 - Χρ. Ἀνδρουτσος (1869-1935): 1, 271 - Μεθόδιος Ἀνθρακίτης (1660-1749): 1, 275-6 - Νικόλαος Ζερζούλης (1706-1772): 4(1985) 11 - Ν. Καλλιάρχης (1644-1707): 4, 221 - Γ. Κορέσιος (1563-1661): 5 (1986) 29 - Θεόφιλος Κορυδαλεὺς (1570-1646): 5 (1986) 40-41 - Ν. Κούρσουλας († 1652): 5(1986) 75-76 - Ἰ. Λειχοῦδης (1635-1717) καί Σ. Λειχοῦδης (1652-1720:) 5 (1986) 207-208 - Βησσαρίων Μακρῆς (1635-1669): 5 (1986) 389 - Ἀνδρέας Μκυρομαμάτης (1822-1855): 6 (1987) 104-5 - Γ. Σουγδουρῆς († 1725): 9A (1988) 326 - Γεώργιος Τραπεζούντιος (1395-1472): 9B (1988) 174-5.

*** Λήμματα Νεοελλήνων Φιλοσόφων στὸ Π.Β.Α.: Κ. Δεσποτόπουλος (1911-): 3 (1985) 259-60 - Νεοκλῆς Καζάτζης (1849-1936): 4 (1985) 197-8 - Β.Ν. Τατάκης (1887-1986): 9B (1988) 81.

Δ. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

(ΜΕ ΠΡΟΛΟΓΟ Ή ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ)

1. «Φιλοσοφία», 'Επιστημονική 'Επετηρίδα του Κέντρου 'Ερεΰνης τῆς 'Ελληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, τόμοι 1/1971-12/1982.

2. W.G. Tennemann, Σύνοψις τῆς 'Ιστορίας τῆς Φιλοσοφίας. Μετάφρασις Κ.Μ. Κούμας, 'Ακαδημία 'Αθηνῶν, Κ.Ε.Ε.Φ. 1973, 262 σελ. (μὲ Πρόλογο Α.Μ., σελ. 9-10).

3. G.P. Henderson, 'Η ἀναβίωσις τοῦ ἑλληνικοῦ στοχασμοῦ. 1620-1830. 'Η 'Ελληνικὴ Φιλοσοφία στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, Μετάφρασις Φ.Κ. Βώρου, 'Ακαδημία 'Αθηνῶν, Κ.Ε.Ε.Φ. 1977, η' + 302 σελ. (μὲ Συμπληρωματικὴ Βιβλιογραφία καὶ Εἰκόνες ὑπὸ Α.Μ.).

4. Δεσμός, 'Αφιέρωμα στὸν Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλο, Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσός» 1975, 554 σελ. (μὲ 'Εργογραφία Ι.Ν.Θ. ὑπὸ Α.Μ., σελ. 547-554).

5. Β.Ν. Τατάκη, 'Η Βυζαντινὴ Φιλοσοφία. Μετάφρασις ἀπὸ τῆ Γαλλικῆ ἔκδοσις Ε.Κ. Καλπουρτζή - 'Εποπτεία καὶ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωσις (σελ. 339-368) Α.Γ. Μπενάκη, 'Εταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας 1977, 378 σελ.

6. 'Αφιέρωμα στὸν Κωνσταντῖνο Τσάτσο, Νομικὴ 'Εκδόσις 'Αντ. Ν. Σάκκουλα 1984, 824 σελ. (μὲ 'Εργογραφία Κ.Τσάτσου ὑπὸ Α.Μ., σελ. 815-824).

7. Α' Szabo - E. Maula, 'Εγκλιμα. Untersuchungen zur Frühgeschichte der Griechischen Astronomie, 'Ακαδημία 'Αθηνῶν, Κ.Ε.Ε.Φ. 1982, 253 σελ. + Πίνακες.

8. «'Ελληνικὴ Φιλοσοφικὴ 'Εταιρεία», Φιλοσοφία καὶ Πολιτικὴ, 'Εκδόσις Κερδαιμίσσα 1982, 366 σελ.

9. Διεθνὲς Δημοκρίτειο 'Ίδρυμα, Πρακτικὰ τοῦ Α' Διεθνοῦς Συνεδρίου γιὰ τὸν Δημόκριτο (Ξάνθη 6-9.10.1983), Ξάνθη 1984, τόμοι 1-2, 544 + 388 σελ. (μὲ Πρόλογο Α.Μ., σελ. 5-6).

10. Σειρὰ «Βυζαντινοὶ Φιλόσοφοι - Philosophi Byzantini» τοῦ Corpus Philosophorum Medii Aevi, 'Ακαδημία 'Αθηνῶν (ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς International Union of Academies), τόμ. 1 (1984) - 8 (1996)

11. Πρακτικὰ Πανελληνίου Συμποσίου Βενιαμὶν Λέσβιος (Μυτιλήνη 28-30.5.1982), 'Αθήνα 1985, 252 σελ.

12. Β.Ν. Τατάκη, Στὴ χώρα τῶν στοχασμῶν. Φιλοσοφικὸς Διάλογος (1936), 'Επανέκδοσις 'Εκδ. Οἴκου «'Αστήρ» 1985, 96 σελ. (μὲ Πρόλογο Α.Μ., σελ. 9-12).

13. Βασίλειος Τατάκης. Ἡ συμβολὴ τῆς Καππαδοκίαις στὴ χριστιανικὴ σκέψη. Ἐπικέντρωση μὲ βιβλιογραφικὸ συμπλήρωμα, Ἀθήνα, Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν 1989, 286 σελ. (Βιβλιογραφικὲς προσθήκες Α.Μ., σελ. 283-6).

14. H. Hunger, Βυζαντινὴ Λογοτεχνία. Ἡ λόγια κοσμικὴ γραμματεία τῶν Βυζαντινῶν, Μορφωτικὸ Ἰδρυμα Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τ. Α' 1987, 2η ἔκδ. 1991, 442 σελ. (Γενικὴ ἐποπτεία καὶ μετάφραση τοῦ Κεφ. Φιλοσοφία ὑπὸ Α.Μ., σελ. 37-122), τ. Β' 1992, 654 σελ., τ. Γ' 1994.

15. Ἀφιέρωμα στὸν Κωνσταντῖνο Δεσποτόπουλο, Ἐκδόσεις Παπαζῆση 1991, 383 σελ.

16. Γ. Μουρέλος, Φιλοσοφικὰ καὶ Αἰσθητικὰ Μελετήματα, Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Αἰσθητικῆς 1992, 416 σελ.

17. Β.Ν. Τχτάκης, Ἀπομνημονεύματα. Βιογραφικὴ μυθιστορία, Μορφωτικὸ Ἰδρυμα Ἐθνικῆς Τραπεζῆς 1993, 672 σελ. (μὲ Πρόλογο Α.Μ., σελ. VII-X).

18. Σειρὰ «Βυζαντινὰ Σχόλια εἰς τὸν Ἀριστοτέλη - Commentaria in Aristotelem Byzantina» τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς International Union of Academies) τόμ. 1 (1994).

E. CORPUS PHILOSOPHORUM MEDII AEVI BYZANTINOI ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ - PHILOSOPHI BYZANTINI

VOL. 1: Νικολάου Μεθώνης, Ἀνάπτυξις τῆς Θεολογικῆς Στοιχειώσεως Πρόκλου Πλατωνικοῦ Φιλοσόφου. A Critical Edition with an Introduction on Nicholas' Life and Works by Athanasios ANGELOU 1984. LXXXII, 204 p.

VOL. 2: Νικηφόρου Βλεμμύδου, Ἀπόδειξις ὅτι οὐχ ὄρισται τοῦ καθέκαστου ἡ ζωὴ. Erste Ausgabe mit Übersetzung und kommentierenden Anmerkungen von Wolfgang LACKNER, 1985, XCVI, 124 S.

VOL. 3: Γεωργίου Γεμιστοῦ Πλήθωνος, Περὶ ἀρετῶν. Edition critique, introduction, traduction et commentaire par Brigitte TAMBRUN-KRASKER 1987, XCII, 127 p.

VOL. 4: Γεωργίου Παχυμέρου, Ὑπόμνημα εἰς τὸν Παρμενίδην Πλάτωνος [Ἀωνόμου Συνέχεια τοῦ Ὑπομνήματος Πρόκλου]. Critical Edition with Translation by T. A. CADRA. S. M. HONEA, P.M. STINGER and G. UNHOLTZ. Introduction by L. G. WESTERINK 1989, XXIV, 125 p.

- VOL. 5: Boethius. *De topicis differentiis* και οί μεταφράσεις τῶν Μανουήλ Ὀλοβώλου και Προχόρου Κυδώνη, Εἰσαγωγή και κριτική ἔκδοση τῶν κειμένων ὑπὸ Δημητρίου Ζ. ΝΙΚΗΤΑ 1990, CLIV, 270 p.
- VOL. 6: Ἀωνόμου, *Φιλοσοφικά Σύμμεικτα*. [A Miscellany in the Tradition of Michael Psellos (Cod. Baroccianus Gr. 131)]. Critical Edition and Introduction by Ilias N. PONTIKOS 1992, CCXXIV, 144 p.
- VOL. 7: Γεωργίου Γεμιστοῦ Πλήθωνος, *Μαγικά λόγια τῶν ἀπὸ Ζωροάστρου μάγων. Ἐξήγησις εἰς τὰ αὐτὰ λόγια*. Edition critique, introduction, traduction et commentaire par Brigitte TAMBRUN-KRASKER 1995. LXXX, 187 p.
- VOL. 8: Βαβλάμ τοῦ Καλαβροῦ, *Λογιστική*. Kritische Edition, Übersetzung und Kommentar von Pantelis CARELOS 1996, XCII, 284 p.

CORPUS PHILOSOPHORUM MEDII AEVI
BYZANTINA SCHOLIA EIS TON ARISTOTELEA
COMMENTARIA IN ARISTOTELEM BYZANTINA

- VOL. 1: Ἀρέθα Καισαρείας. *Σχόλια εἰς τὴν Πορφυρίου Εἰσαγωγὴν και τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας*. A Critical Edition by Michael SHARE 1994, XVI, 293 p.